

Cultura i Espectacles

Fira Tàrrrega 2021

La companyia Maduixa ha estrenat 'Migrare' a Tàrrrega. Un altre cop dalt de les xanques, un recurs que ja va atrapar el públic amb la proposta 'Mulier' de la mateixa companyia, el 2018 ■ NÚRIA BOLEDA / FIRATÀRREGA

Un grapat d'espectacles interessants certifiquen el retorn i la necessitat de la fira d'arts del carrer, amb l'entrada de noves veus i el creixement de les anteriors

Les veritats de Tàrrrega

Jordi Bordes
TÀRREGA

En períodes d'incertesa, la cultura destil·la el dia a dia per detectar certes. Tot i que sovint siguin exercicis amb una pàtina de caricatura *farsesca*, molts espectacles de FiraTàrrrega apelen a les contradiccions per bastir un espai que trenqui els privilegis d'una minoria. Les veritats expressades a Tàrrrega (són múltiples i, sovint, amb una notable dosi d'humor) diuen que la fira segueix sent imprescindible

ble, com a espai per a plataforma dels que comencen, així com dels que s'atreveixen amb un segon treball, que confirma la intuïció dels primers. Demostren una maduresa, tot i la seva tendra trajectòria, les Hermanas Pichueso (*P-acte idiota*), la cupletista *performer* Glòria Ribera (*Parné*) o Íntims Produccions (*Eter brota*), cadascú des del seu ganxo ben propi.

Quines són les veritats que s'expressen a Tàrrrega? Seguint la radiografia, Pichueso proclama la reali-

ligió idiota, que permeti trencar la inèrcia i el sotmetiment actual. Ho fan com a terroristes passionals i de patacada, procurant fer el salt a una mobilització cafre. Glòria Ribera no s'està de proclamar la República (independentista de mena) a partir dels cuplets del Paral·lel, que reversiona i mostra un desplegament artístic amb un vestuari tan *kitsch* com enginyós (amb la Moreneta i el Caganer com a dos dels referents inqüestionables). Íntims Produccions convida a una reali-

tat distòpica, en què la humanitat cau al buit i emergeix en un espai amb unes algues, potser depredadores. El quadre barroc final,

Bona rebuda de Kamchàtka, Glòria Ribera, Íntims, Alba Sarraute i les Pichueso

que va omplint la buidor gràcies a uns particulars follets que no paren de construir tot i els laments de l'humà, va carregat de desesperança i fantasia, alhora.

D'altres han aprofitat el fet teatral per reivindicar el gènere (*Desdèmona*, d'Alba Sarraute; *Aloha from Hawaii*, de Vero Cendoya i Mar Gómez, i la intersexualitat *Hermafrodites a cavall o la rebel·lió del desig*, un treball documental inapel·lable i empoderador). També és contundent i provocadora

Juana Dolores, que ja va presentar *Massa diva...* al TNT de quasi fa un any. Hi ha hagut veu per a la immigració, que Occident vol obviar, amb treballs com *Migrare* de Maduixa (altre cop expressives només amb una coreografia amb xanques) i la proximitat silenciosa de Kamchàtka, (*Alter*). Una reflexió sobre la perversitat de les xarxes socials (o no) es descriu a *Container* i a *Deskonektar*. Com a contrast, espectacles de contemplació com el d'Eléctrico28 (*The frame*), Carla Farreny

L'APUNT Temps d'art

Maria Palau

El 95% de les entrades, venudes

L'equip de FiraTàrrrega va fer balanç ahir a la tarda, quan faltaven poques hores per al tancament de l'edició de la *retrobada*. Dissabte a la nit s'havien venut el 95% de les entrades que s'havien posat a la venda. Aquest any hi havia el doble d'entrades perquè calia tiquet per als espectacles de sala i també per als de carrer del cartell. El 74% de les entrades han estat per als espectadors i l'altre 26% ha servit perquè programadors i altres professionals poguessin seguir les novetats d'enguany. Com ja és habitual, és molt elevada la participació de programadors (780 d'acreditats, de 23 països diferents). La Llotja bullia (enguany ha ampliat espai per fer reunions a l'exterior). De la proposta de 48 espectacles del cartell, 23 corresponien a projectes de suport a la creació a què Tàrrrega dota de residència artística i des d'on es promouen els muntatges més innovadors.

amb un magnètic *Tour*, Moon Ribas & Quim Giron a *Fenomen* o Métrica Bárbara en una íntima *De una en una [Versos sobre un tejado errante]*.

L'edició més estranya de la seva història es tancava ahir al vespre amb una notable qualitat de la majoria dels espectacles. Potser perquè el públic tenia ganes de teatre més que mai, de recuperar Tàrrrega, encara que fos en espais de carrer acotats, però la sensació general d'enguany és que ha estat una fira en què el nivell dels espectacles ha fet un pas més.

Els espontanis, molt acotats, i el teatre de carrer, reconvertit en espais semitancats

Ahir vam publicar un ampli article amb el cartell d'exposicions que s'obriran a Catalunya aquest darrer tram de l'any, i les sensacions de l'autora quan l'escriu, jo mateixa, no eren gaire diferents de les que han tingut els lectors que ens han fet arribar les seves opinions. Que a tot el país, i per descomptat a la seva capital, els museus, petits, mitjans i grans, cuiden les

programacions i són capaços de tirar endavant projectes singulars fins i tot en situacions tan adverses com l'actual. Hi ha qui creu que s'ha perdut qualitat i imaginació, i segurament tenen raó en el cas concret d'algunes institucions, però una visió general els contradiu: l'oferta és tan gran i diversa que el problema és tenir prou temps per poder-la gaudir.

No hi ha hagut sorteig per les millors places dels espontanis a la plaça Major aquest any: tots van quedar recollits en un espai delimitat i que només permetia l'accés al públic a mesura que hi havia espai (com a les platges). Per això es va procurar d'anunciar-ho amb un cotxe i alta-veu als despistats que els poguessin buscar. Tampoc hi havia càmping, només servei de rulots. Cada *sambòdrom* (Ciutat Reguer, Trepal i Piscina) incloïa les habituals accions de carrer, ara sense quasi interacció amb el públic. I amb massa temps entre una peça i l'altra que quedava reduïda si entrava una companyia de fora de l'horari. El model ofereix una fira més calmada, però li falten complements per tenir major sensació de tria. El model (que recorda el de Mercè Arts del Carrer de Barcelona) necessitaria tenir moltes més accions paral·leles. D'altra banda, han quedat massa arraconades noves accions com la de la paraula.

El secret de Tàrrrega

La gran veritat de Tàrrrega (i és un secret com ho aconsegueix) és la seva capacitat per transformar-se per seguir sent útil a les arts escèniques. FiraTàrrrega interessa perquè recull tendències artístiques que poden tenir projecció els anys vinents. En quatre dècades ha anat variant la seva collita i ara, certament, hi ha una presència menor de teatre familiar i pràcticament és inexistent el teatre convencional de text. La majoria dels formats són híbrids perquè combinen diferents disciplines artístiques i procuren interpel·lar el públic des d'un discurs compromès o bé donant l'oportunitat a respirar contemplativament. Ocurrences com la instal·lació de Rawscenography, que demostra com per als *urbanites* el camp significa natura i calma, i per als *ruralites* es relaciona amb intimitat, sostenibilitat i possibilitats laborals. Les veritats mai no són absolutes. ■

Obres de Guinovart, Ràfols-Casamada i Carlos García-Alix, a l'exposició de Can Framis ■ JOSEP LOSADA

La col·lecció d'art dels laboratoris Salvat celebra el seu 25è aniversari amb una exposició a Can Framis

De les oficines al museu

M. Palau
BARCELONA

El despatx de Javier Peris, propietari dels laboratoris Salvat, està presidit per una pintura de gran format de Julio Vaquero, *Sotallums de neó*. I d'aquí no es mou si no hi ha una ocasió especial per fer-ho. Ni aquesta ni cap de les 26 obres de la col·lecció de la Fundació Salvat que decoren les oficines de l'empresa. Van sortir a l'exterior per primera vegada fa cinc anys, amb motiu del 60è aniversari de la firma i del 20è de la posada en marxa d'aquest fons artístic, i es van exposar durant tres únics dies a la Llotja de Mar. Ara, tindran visibilitat pública una mica més de temps, fins al 19 de setembre, al Museu Can Framis de la fundació

d'un altre farmacèutic i apassionat de l'art, Antoni Vila Casas.

L'excusa és que fa un quart de segle que la família Peris va adquirir la primera peça, un Albert Ràfols-Casamada amb què van felicitar el Nadal a treballadors, clients i amics. Aquest va ser l'estímul per forjar, en principi d'una manera poc premeditada, la col·lecció: desitjar unes bones festes sense haver de recórrer al típic símbol cristià.

Després de Ràfols-Casamada va venir Josep Guinovart, a qui es va fer còmplice, per a la creació de la seva pintura, de la recerca que estava duent a terme la farmacèutica contra l'obesitat mòrbida. Julio Vaquero, el privilegiat del despatx de Peris, va ser el tercer a incorpo-

rar-se al fons; Lluís Lleó, el quart; Perejaume, el cinquè; Plensa, el sisè; Vicenç Viaplana, el setè; Frederic Amat, el desè; Ignasi Aballí, el divuitè... I així fins a arribar, el 2020, a l'última

La família Peris compra cada any una obra de gran format d'un artista català o espanyol

aposta, la número 26: una fotografia gegant de la famosa *performance* que va fer Eugenio Ampudia al Liceu, un concert per a més de 2.000 plantes que substituïen les persones confi-

nades a casa per la pandèmia.

Peris assegura que el que el motiva a comprar cada nova peça no és mai el seu valor econòmic, i a vegades ni tan sols l'artístic. El que més té en consideració és la relació personal que estableix amb els artistes, quan els visita als seus estudis i comparteix amb ells (ells en sentit literal: no té obra de cap dona artista) el procés creatiu. Des de fa dos anys, Lluçia Homs és el director de la col·lecció. No és fins a finals de la tardor que es decideix l'escollida d'aquell any; per tant, la del 2021 encara és un misteri. Però no trairà les tres condicions que es marca Peris: ha de ser d'un artista català o espanyol, de gran format i feta aquell mateix any. ■